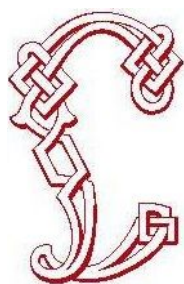

ЖИТИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЕЛ

вети апостол Павел, който до апостолството си се наричал Савел, бил евреин от Вениаминовото коляно, от киликийския град Тарс (Деян. ап. 21:39). Савел имал римско гражданство, дадено на прадедите му. Той грижливо бил възпитан в отеческия закон, тъй че бил пламенен ревнител за Бога (Деян. 22:3). Той имал и външна ученост (Деян. ап. 26:24; 17:18; Тит 1-12), знаел и занаята да прави шатри (Деян. ап. 18:3). Възпитанието му било поверено на законоучителя Гамалиил, уважаван от целия наарод (Деян. ап. 5:34). Но ученикът в началото не само не показвал наклонност към християнството, каквато имал неговият благоразумен учител (Деян. ап. 5:34-40), напротив, пламенната ревност на Савел към юдейството му вдъхвала силна омраза против християните. Савел одобрявал убиването на архидякон Стефан и като юноша пазел дрехите на тия, които го убивали (Деян. ап. 7:58; 8:1; 22:29). Дишайки заплахи и убийство против Христовите последователи, Савел влизал в къщите на християните и влачейки мъже и жени, предавал ги в тъмница (Деян. ап. 8:3). Той дори си издействувал от Синедриона право да преследва християните навсякъде и вързани да ги довежда в Йерусалим и това поръчение изпълнявал с най-голямо старание.

Той разказва сам за себе си: "Аз си помислих, че трябва да извърша много противни работи срещу името на Исуса Назорея. Това и сторих в Йерусалим и, след като приех власт от свещениците, много светии (т. е. християни), затворих в тъмница, а когато ги убиваха, аз одобрявах това. И често ги мъчех по всички синагоги и ги принуждавах да хулят Исуса и, разярен без мяра против тях, гонех ги дори и по външните градове.

С това намерение (около 35 г.) отивайки в Дамаск с власт и поръчка от първосвещениците, посред ден, на пътя, видях от небето по-силна от слънчево сияние светлина, която огря мене и вървящите с мене. Всички паднаха на земята, и аз чух глас, който ми говореше на еврейски език: "Савле, Савле, защо Ме гониш? Мъчно е за тебе да риташ против ръжен". Аз рекох: "Кой си ти, господине?" Той отговори: "Аз Съм Исус, Когото ти гониш. Но стани и се изправи на нозете си! Защото Аз затова ти се явих, за да те поставя служител и свидетел на онова, което си видял и което ще ти открия, като те отнимам от народа юдейски и от езичниците, при които те пращам сега" (Деян. ап. 9:1-28; 22:3-15; 26:9-18).

Савел, разтреперан и ужасен, казал: "Господи, какво искаш да направя?" А Господ му казал: "Стани и влез в града, и ще ти се каже, какво трябва да правиш". Людете, които вървяли със Савел, стояли вцепенени, като слушали глас, пък никого не виждали. Савел станал от земята и макар очите му да били отворени, никого не виждал; и водейки го за ръка, завели го в Дамаск. Като пристигнал в Дамаск, Савел три дни нищо не виждал, нито ял, нито пил и прекарал в пост и молитва.

В тоя град живеел един от 70-те Христови ученици, св. апостол Ананий. Господ във видение му открил жилището на Савел и му заповядал да отиде при него. "Господи! - отговорил Ананий - слушал съм от мнозина за тоя човек, колко зло е сторил на Твоите светии в Йерусалим. Той и тук има власт от първосвещениците да върже всички, които призовават Твоето име". Но Господ му казал: "Иди, защото той ми е избран съсъд, за да се понесе името Ми пред народи и синове Израилевн"!

Ананий намерил Савел и, като възложил върху му ръце, казал: "Брате Савеле! Господ Исус, Който ти се яви по пътя, по който идваше ти, ме прати, за да прогледаш и да се изпълниш с Дух Светий!" И изведнъж, сякаш люспи паднали от очите му и той веднага прогледал, покръстил се и станал - по думите на св. Йоан Златоуст - от вълк - агне, от тръни - лозе, от плевели - пшеница, от

враг - приятел, от богохулник - богослов. Вместо да гони името Христово, той започнал да проповядва по синагогите и навсякъде, че Иисус Христос е Син Божи, за най-голяма почуда на всички, които познавали Савел, като гонител на християните.

Упоритият гонител на християнството веднага става неуморим проповедник на Евангелието. Животът, постъпките, думите, посланията на Павел - всичко свидетелствува за него като за избран съсъд на Христовата благодат. Нито скръб, ни притеснение, ни гонение, ни глад, ни опасност, ни меч, ни смърт - нищо не могло да отслаби в сърцето на Павел пламенната любов към Иисуса Христа (Рим. 8:35, 38-39). Своето обръщение към християнската вяра и новото си звание апостол Савел запечатал с новото име Павел, което като в съкровищница скрива спомена за високите християнски добродетели, подвизи и могъществено учение на тоя апостол на народите. "Когато чуя за апостол Павла - говори св. Йоан Златоуст - представям си го как той бил в скърби, притеснения, побой, тъмници, в дълбина морска нощ и ден (2 Кор. 11:23-28), как бил грабнат и отнесен до трето небе, чул в рая неизказани думи (12:2-4); представям си този избран съсъд невестоводителя Христов, който желяел сам да бъде отлъчен от Христа за братята си" (Рим. 9:3).

Върху св. ап. Павел - чудесно избрания съсъд на Господа (Деян. ап. 9:15), благодатта на Св. Дух се изливала многократно и изобилно. Избран да бъде свидетел на Господа Иисуса Христа пред всички човеци (Деян. ап. 22:15), Павел извършвал непрестанни пътешествия в разни страни, за да проповядва Евангелието на юдеите и особено на езичниците (Гал. 2:7-8). Той посетил страните на Изтока: Арабия, Сирия, Кипър, малоазийските области, в Македония - градовете Филипи, Солун, Бер, в Гърция - градовете Атина и Коринт. На два пъти той отивал в Рим.

Наклеветен от юдеите в Йерусалим, че уж навсякъде учил против народа и закона юдейски, апостолът бил подложен на побой и окови (Деян. ап. 21:20-40). Но в нощно видение Господ му казал: "Дерзай Павле! И както свидетелствува за Мене в Йерусалим, тъй трябва да свидетелствуваши и в Рим" (Деян. ап. 23:11).

Хилядникът Лисий, като желяел да спаси живота на апостола от разярените юдеи, които се били сговорили да го убият, под стража препратил Павел в Кесария при управителя Феликс (Деян. ап. 23:23), пред когото юдеите обвинявали Павел като опасен бунтовник и началник на назорейската секта. От Кесария, където престоял две години в окови, апостолът бил изпратен на съд в Рим

(Деян. ап. 25:26). След като претърпял корабкрушение по море, ап. Павел пристигнал окован с вериги в Рим, където живял цели две години и приемал всички идващи при него, като проповядвал царството Божие и невъзбранно учил за Господа Исуса Христа с голяма смелост (Деян. ап. гл. 28).

Освободен от първите окови в Рим, Павел извършил последно апостолско пътешествие (63-67 г.) в Азия, Крит (Тит 1:5), а според някои - дори и в Испания (Рим. 15:24). Най-после апостолът, който се подвизавал за освобождението на света от духовните окови на греха, втори път окован дошъл в Рим, където и приел мъченическа смърт.

Непрестанните пътешествия на ап. Павел в разните езически страни за разпространение на Евангелието, придружени от необикновено силна проповед, непрестанни чудеса, непрекъснати трудове, неизтощимо търпение и високо свят живот, служат като най-ясно и неоспоримо свидетелство на божествената благодат, която по извънреден начин повикала Павел за апостол на езичниците и го ръководела до края на живота му. Апостолските трудове на св. Павел били безпримерни. Той сам за себе си говори: "Повече от всички се потрудох" (1Кор. 15:10; 2 Кор. 11:23). На пастирите на Ефеската църква св. Павел казал: "Бъдете будни и помнете, че три години денем и нощем не преставах със сълзи да поучавам всекиго едного от вас" (Деян. ап. 20:31).

Неизтощима любов и търпение проявил апостолът в своите непрекъснати трудове. Той пише: "Бидейки свободен от всички, станах роб на всички, за да придобия по-много от тях" (1Кор. 9:19). "Кой ще ни отлъчи от любовта Божия: скръб ли, притеснение ли, или гонение, глад ли, или голотия, опасност ли, или меч? Както е писано: "Заради Тебе весден ни умъртвяват; смятат ни като овци за клане". Но във всичко това сдържахме преголяма победа чрез Оногова, Който ни възлюби" (Рим. 8:35-37).

За своите трудове апостолът понесъл неизчислими скърби: "Аз съм бил много повече в трудове, безмерно в рани, повече в тъмници и много пъти на умирање. Юдеите ми удариха пет пъти по четиридесет удара без един; три пъти са ме с тояги били, веднъж - с камъни, три пъти съм корабкрушение претърпял, нощ и ден съм прекарал в дълбинето морско; много пъти съм пътувал, бил съм в опасност от реки, в опасност от разбойници, в опасност от сънародници, в опасност от езичници, в опасност по градове, в опасност по пустини, в опасност по море, в опасност между лъжебратя, в труд и мъка,

често в бдение, в глад и нужда, често в пост, на студ и в голота. Освен външните злополуки, прибавяха се всекидневните против мене нападения и грижата за всички църкви. Кой изнемогва, та не изнемогвам и аз? Кой се съблазнява, та аз се не разпалям?" (2Кор. 1:23-29).

Обръщайки в християнската вяра юдеи и езичници чрез мощна евангелска проповед, с личби и чудеса - подобно на другите апостоли - водел най-свят живот. Всички свои нужди и лишения върховният апостол понасял с дълбоко смирение и с много сълзи сред изкушенията (Деян. ап. 20:19). "Мене ме чакат окови и скърби, но не ме е за нищо грижа, нито ми е свиден животът, стига само да свърша с радост попрището си и службата, която приех от Господа Исуса" (Деян. 20:23-24). "Аз съм готов не само да бъда вързан, но и да умра в Йерусалим за името на Господа Исуса" (Деян. ап. 21:13).

Служейки на другите, апостолът у никого не ял хляб даром, а работил с труд и мъка денем и нощем, за да не отегчи някого и за да бъде за вярващите пример на добродетел (2 Сол. 3:8).

"Сами знаете, говорил ап. Павел, че за моите нужди и за нуждите на ония, които бяха с мене, ми послужиха тия мои ръце. С всичко ви показах, че именно така трябва да се трудите и да поддържате слабите, а още и да помните думите на Господа Исуса, защото Сам Той казва По-блажено е да се дава, нежели да се взема" (Деян. ап. 20:34-35).

Въпреки непрестанните огорчения и унижения, които великият апостол търпял, той срещнал голямо уважение у всички свои съвременници, дори у невярващите и у своите гонители. Езичниците, гледайки на неговите чудеса, му въздавали голяма чест (Деян. ап. 28:10). В Листра заради чудесното изцеляване на хромия те сметнали Павел за бог (Деян. ап. 14:11-18). Учудвайки се, че в Малта ехидна увиснала на ръката на апостола, без да му навреди, езичниците говорели за него, че е бог (Деян. ап. 28:3 - 6). Една девица, в която имало дух да предрича, като вървяла след Павла във Филипи, викала: "Тия човеци са раби на Бога Всевишни и ни възвестяват път за спасение" (Деян, ап. 16:16-17).

Вярващите с най-голямо усърдие охранявали ап. Павел от враговете. за да не се лишат от едно такова велико светило (Деян. ап. 9:25-30; 19:30; 21:12). Прощавайки се с него, християните проливали сълзи, молели се за него, хвърляли се на шията му, целували го (Деян. ап. 20:37-38).

Св. ап. Павел запечатал своето апостолство с мъченическа смърт в Рим от Нерон на 29 юни 67 г. едновременно с ап. Петър. (Според друго предание това станало 1 година след мъченическата смърт на ап. Петър на същия ден.) Като другоземец в Рим, Петър бил осъден на кръстно разпятие - позорно наказание у езичниците. Като римски гражданин Павел бил посечен с меч.

Св. ап. Павел написал по вдъхновение от Св. Дух 14 послания, които съдържат правила за вярата и живота и които според св. Йоан Златоуст ограждат вселенската църква като стена, построена от диамант. Тия послания са: едно до Римляните, две до Коринтяни, едно до Галатяни, едно до Ефесяни, едно до Филипийци, едно до Колосяни, две до Солуняни, две до Тимотей, едно до Тит, едно до Филимон и едно до Евреите. Апостолът ги е написал за утвърждение и назидание на новообърнатите към вярата, затова той им обяснява подробно как те трябва да постъпват и живеят, за да носят достойно названието християни. Той учи, че единствен път за оправдание и спасение е живот според дейната вяра в Господа Исуса Христа, Който умря за нашите грехове и възкръсна за нашето спасение. "Сега - казва той, - когато се освободихте от греха и станяхте роби на Бога, вашият плод е светост, а краят - живот вечен. Защото платката, която дава грехът - е смърт, а дарът Божий е живот вечен в Христа Исуса, нашият Господ" (Рим. 6:22-23).

"Не така е бляскаво небето - казва св. Йоан Златоуст,- когато слънцето разлива своите лъчи, както е бляскав Рим, озаряващ всички краища на вселената със своите две светила - апостолите Петър и Павел! Удивлявам се в Рим не на множеството злато, не на мраморните колони, не на другите негови украшения, но на тия стълбове на Църквата!"

*Препечатано без изменения от сайта на манастира "Свети апостоли Петър и Павел",
с. Долни Пасарел, София*